

6.K.40
7/10316

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 1722

Konu :Yazılı Soru Önergesi

15566

5 ARALIK 2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının, 04.11.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-35914 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın Hulusi GÜVEL'in, tarafıma tevcih ettiği 7/10316 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, BOTAŞ Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

EK-1 Önerge Cevabı (1 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN HULUSİ GÜVEL'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/10316)

Sorular 1-4:

3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 2 nci maddesi 1 inci fıkrası (a) bendinde "Ülkenin enerji ve tabii kaynaklara olan kısa ve uzun vadeli ihtiyacını belirlemek, temini için gerekli politikaların tespitine yardımcı olmak, planlamalarını yapmak" Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görevleri arasında sayılmaktadır. Bu itibarla;

- Ülkemiz hangi ülkelerle, hangi tarihlerde kaç yıl süreli, yıllık kaç milyon metreküplük, ne kadar birim fiyatlık doğalgaz alım anlaşmaları yapmıştır? Bu anlaşmaların hangileri "al ya da öde" anlaşmalarıdır?

- Rusya ve İran'la yapılan "al ya da öde" anlaşmaları nedeniyle anlaşmaların yapıldığı tarihten bu yana ve yıllar itibariyle ülkemizin kullanmadığı doğalgaz için ilgili ülkelere ne kadar ödeme yapılmıştır?

- 2009 yılı için söz konusu "al ya da öde" anlaşmalarına göre almayı taahhüt ettiği doğalgaz miktarı ne kadardır? Ülkemizde 2009 yılı sonuna kadar kullanılması öngörülen doğalgaz miktarı ne kadardır? Rusya ve İran'la yapılan "al ya da öde" anlaşmaları uyarınca 2009 yılı için kullanmadığı doğalgaz için ilgili ülkelere ne kadar ödeme yapacaktır?

- 2010 yılı için söz konusu ülkelerle yapılan "al ya da öde" anlaşmalarına göre almayı taahhüt ettiği doğalgaz miktarı ne kadardır? Ülkemizin 2010 yılı büyüme oranı için yapılan öngörüler kapsamında doğalgaz tüketim miktarının ne kadar olacağı planlanmaktadır? 2010 yılı için kullanmayacağı doğalgaz için ilgili ülkelere ne kadar ödeme yapacağı öngörülmektedir?

Cevaplar 1-4:

BOTAŞ Genel Müdürlüğü ile Rusya (25 Milyar Cm³), İran (9,5 Milyar Cm³), Azerbaycan (6,6 Milyar Cm³), Cezayir (4,4 Milyar Cm³) ve Nijerya (1 Milyar Cm³) firmaları arasında anlaşmalar imzalanmıştır. Bu anlaşmaların bitim tarihleri, Rusya Batı Hattı ilk anlaşma (2011), ikinci anlaşma (2021), Rusya Federasyonu (Mavi Akım) hattı (2025), İran (2026), Azerbaycan (2020), Cezayir (2014) ve Nijerya (2020)'dir.

Uluslararası doğalgaz alım satım anlaşmalarının tamamında yer alan "al ya da öde" maddesi mevcut doğalgaz alım anlaşmalarımızda da bulunmaktadır. Yıl içinde teslim alınamayan doğalgaz miktarının karşılığı olan tutar, sözleşmede yer alan belirli bir yüzde üzerinden ödenmekte ve bu miktarlar doğalgazın ileriki dönemlerde teslim alınması suretiyle telafi edilmektedir. Kısaca, doğalgaz sözleşmelerine göre, yapılan ödemeler "alınan gazın parasının ödenmesi" şeklinde iken al ya da öde durumuyla karşılaşıldığında, "alınacak gazın parasının önceden ödenmesi" şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Ülkemizde doğalgaz tüketiminin 2009 yılı sonunda 32 Milyar m³ olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

Doğal Gaz Alım Satım Anlaşmaları 20-25 yıllık uzun dönemli, uluslararası ilişkiler açısından ekonomik ve siyasi etkileri olan ticari akitlerdir. Bu anlaşmaların hükümleri ticari gizlilik içermekte ve içeriğinin açıklanması da sözleşmeye aykırılık teşkil etmektedir. Bu durum gerektiğinde sözleşmenin feshi veya bu nedenle doğan zararın giderimi gibi yaptırımlara yol açabilecektir. Diğer taraftan, Sözleşmelerdeki gizlilik maddesine aykırı durumların alıcının veya satıcının üçüncü şahıslarla taraf olduğu diğer anlaşmalar açısından da ticari sıkıntılar yaratması söz konusudur. Ayrıca, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4 üncü Maddesinde, ticari gizliliği olan bilgiler Kurum hariç üçüncü taraflara açıklanamaz ve 7 nci maddesinde de, doğalgaz piyasasında faaliyet gösteren taraflar ticari yönden hassas bilgi ve belgeleri gizli tutmakla yükümlüdür, hükümleri yer almaktadır.